

Звіт
про результати відвідування місця несвободи
для виконання функцій національного превентивного механізму

16.03.2023

м. Харків

Загальна частина

Для виконання функцій національного превентивного механізму відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання, на підставі статей 13, 19¹, 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», 16.03.2023 групою національного превентивного механізму (далі – НПМ) у складі:

Омарова Руфата Мурад огли, головного спеціаліста Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України – керівника групи НПМ;

Бохвалова Андрія Михайловича, головного спеціаліста Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України

здійснили планове відвідування місця несвободи: **батальйону конвойної служби Головного управління Національної поліції в Харківській області** (далі – БКС).

Підпорядкування:

Головне управління Національної поліції в Харківській області, начальник – Тимошко Володимир Володимирович;

Національна поліція України, т.в.о. голови – Вигівський Іван Михайлович;

Міністерство внутрішніх справ України, Міністр – Клименко Ігор Володимирович.

Місцезнаходження: вулиця Волонтерська, будинок 2^ж, місто Харків.

Керівництво установи:

Семенов Юрій Миколайович – командир батальйону конвойної служби ГУНП в Харківській області (на посаді з 2014 року по теперішній час).

Однією з функцій, що виконують підрозділи Національної поліції України є доставка/конвоювання осіб затриманих, узятих під варту, засуджених осіб до органів досудового розслідування та суду.

Встановлено, що штатна чисельність працівників БКС становить 265 осіб, фактична чисельність – 119, з яких 116 – атестовані особи, інші 3 – вільнонаймані особи. Вакантних посад в БКС – 146 осіб.

У 2022 році працівниками батальйону було конвойовано 4809 ув'язнених/засуджених, у 2023 році (станом на 01.03.2023)

1319 ув'язнених/засуджених.

За БКС рахуються 25 спеціальних автомобілів. На території батальйону перебувають 19 спеціальних автомобілів, зокрема:

Ford Transit (7 шт), два з яких перебувають в неробочому стані, у зв'язку з їх ремонтом;

ПАЗ 4234 (4 шт.), два з яких не використовуються, один перебуває в неробочому стані, у зв'язку з ремонтом;

ГАЗ-3302 (3 шт.), один підлягає списанню, один перебуває в неробочому стані, у зв'язку з ремонтом;

УАЗ (2 шт.), підлягають списанню;

ГАЗ 3307 (1 шт.), перебуває в неробочому стані, у зв'язку з ремонтом;

Fiat Doblo (2 шт.).

Інші спеціальні автомобілі знаходяться в обласних відділеннях поліції Харківської області.

Під час відування оглянуто 4 моделі автомобілів, а саме:

спеціальний автомобіль Ford Transit, 2021 року випуску розраховані на 6 камер, з яких п'ять одномісних та одна загальна на чотири особи;

спеціальний автомобіль ПАЗ, 2012 року випуску розрахований на 11 камер з яких десять двомісних камер та одна одномісна камера;

спеціальний автомобілі ГАЗ, 2009 року випуску розрахований на 4 камери, з яких три одномісні та одна чотиримісна;

спеціальний автомобіль марки FIAT, 2022 року випуску розрахований на 2 камери з яких одна одномісна та одна двомісна.

Автомобілі марки Ford та Fiat оснащені системою автоматичного кондиціонування повітря, інші дефлекторами природної вентиляції в камерах. В кожному автомобілі наявні вогнегасники (не менше 2 шт.) та аптечки. Лікарських засобів, термін придатності яких сплинув – не виявлено.

Учасниками групи НПМ була оглянута технічна документація на спеціальні автомобілі та документи, які необхідні для проведення конвоювання утримуваних/засуджених.

Встановлено, що відповідним чином ведеться дорожній журнал конвою, перевірено наявність основних та запасних маршрутів конвоювання та встановлено їх відповідність вимогам чинного законодавства.

Зокрема, учасниками візиту було оглянуто картки конвойного маршруту, накази про допущення працівників до конвоювання.

Водії-конвоїри щоденно проходять медичний огляд, який проводить атестована особа зі штату батальйону. Результати фіксуються в «Журналі щозмінного перед рейсового та після рейсового медичного оглядів водіїв».

З відповідною періодичністю з працівниками БКС проводяться заняття з домедичної допомоги, 4 працівники мають сертифікати.

Попереднє відвідування НПМ здійснено 03.12.2020, за наслідками якого було виявлено такі порушення:

в камерах на базі автомобіля ПАЗ не забезпечено корисну площу камер для

перевезення ув'язнених/засуджених, що суперечить рекомендаціям Європейського комітету по запобіганню тортурам та нелюдському або такому, що принижує гідність, поводженню чи покаранню та практиці Європейського суду з прав людини щодо забезпечення корисної площі не менше 0,5 м² на одну особу у загальних відділеннях фургонів, та не менше 0,8 м² в одиночних;

встановлено, що всі спеціальні автомобілі, які оглянуті під час відвідування, не пристосовані для перевезення маломобільних груп населення, зокрема з інвалідністю;

медичні аптечки в п'яти автомобілях потребують доукомплектування.

Листом від 24.12.2020 № 6275/119/04/20-2020 за підписом заступника начальника ГУНП в Харківській області Віталія Гузя Секретаріат Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини повідомлено про вжиті заходи та прийняті рішення за результатами відвідування НПМ, яке відбулось 03.12.2020, а саме:

на виконання вимог Інструкції з організації конвоювання затриманих і взятих під варту осіб, затвердженої наказом МВС від 20.01.2005 № 60 дск, наказу ГУНП в Харківській області від 20.10.2020 № 2020 Про проведення комісійних обстежень спеціальних автомобілів типу "АЗУ", які залучаються для перевезення затриманих та взятих під варту осіб, комісією ГУНП в Харківській області протягом листопаду поточного року проведено комісійне обстеження технічного і санітарного стану спеціального конвойного автотранспорту, одним з питань також було встановлено не доукомплектування медичних аптечок, які знаходяться в спеціальних автомобілях;

за результатами проведення обстежень комісією ГУНП в Харківській області підготовлено план усунення недоліків від 15.12.2020 № 1968/119/01/20-2020, в якому до 01.02.2021 заплановано доукомплектувати або замінити медичні аптечки у спеціальних конвойних автомобілях;

повідомлено, що замовлення на виготовлення та прийняття в експлуатацію спеціальних автомобілів, призначених для перевезення затриманих та взятих під варту осіб, проводиться Національною поліцією України, відповідно спеціальний конвойний автотранспорт отримується централізовано; по мірі забезпечення конвойного підрозділу новими спеціальними автомобілями, спеціальні конвойні автомобілі камери яких не відповідає рекомендаціям Європейського комітету по запобіганню тортурам та нелюдському, або такому, що принижує гідність, поводженню чи покаранню, будуть замінені та зняті з експлуатації.

Під час відвідування виявлено недоліки та порушення:

1. Порушення права осіб з інвалідністю, передбаченого Конвенцією про права осіб з інвалідністю, ратифікованої Законом України №1767-ві від 16.12.2009.

Під час відвідування встановлено, що всі спеціальні автомобілі, які перебувають на балансі батальйону, не пристосовані для перевезення

маломобільних груп населення, зокрема осіб з інвалідністю. У зв'язку з високим кліренсом спеціальних автомобілей підняття осіб з інвалідністю є неможливим без підйомного механізму. Також в камерах не передбачено спеціального та безпечного місця для конвоювання таких осіб.

До звіту додаються фотознімки, отримані за результатами відвідування БКС

**Керівник групи НПМ
головний спеціаліст
Відділу сприяння роботі
регіональних представництв
Секретаріату Уповноваженого
Верховної Ради України з прав людини**

Руфат ОМАРОВ

Фото

